

VERKSAMHETSPLAN

Nordisk kommitté för jordbruks- och matforskning (NKJ)

2027

Verksamhetsplan 2027 för
NORDISK KOMMITTÉ FÖR JORDBRUKS- OCH LIVSMEDELSFORSKNING (NKJ)

Nordisk kommitté för jordbruks- och livsmedelsforskning (NKJ) etablerades 1965 och verkar tillsammans med Samnordisk Skogsforskning (SNS) som samarbetsorgan med ett sekretariat under Nordiska ministerrådet för fiske och vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk (MR-FJLS).

NKJ främjar och stödjer forskning, innovation och policyutveckling inom jordbruks- och livsmedelssektorerna liksom inom rennäringen i Norden (nedan kallade NKJ:s sektorer), som en del av den nordiska bioekonomin.

Vision

NKJ är en ledande aktör när det gäller att bygga en solid vetenskaplig grund för hållbara och motståndskraftiga livsmedelssystem i Norden.

Syfte

NKJ ska stödja gemensamma forskningsinsatser för hållbart och resilient jordbruk, livsmedel och renskötsel, öka kunskapsbasen för forskningspolitik och stärka den nordiska regionens position inom sitt ansvarsområde på den europeiska forskningsarenan.

Strategiskt ramverk

Följande dokument har legat till grund för utvecklingen av NKJ:s strategi 2026-2030:

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling (SDGs)

Mål 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13 och 15 anses särskilt relevanta. Även mål 14: Hav och marina resurser, berör NKJ:s verksamhetsområden.

Nordiska ministerrådets Vision 2030

Den nordiska regionen ska år 2030 vara den mest hållbara och integrerade regionen i världen. Detta innebär att vi arbetar för ett grönt, konkurrenskraftigt och socialt hållbart Norden.

Karlstadsdeklarationen

Antagen den 19 juni 2024, där Nordiska ministerrådet för fiske, vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk (MR-FJLS) enades om att stärka beredskap, robusthet och resiliens inom våra sektorer och leveranskedjor.

Nordiskt samarbetsprogram för fiske, vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk 2025–2030

Samarbetsprogrammet påverkar den strategiska inriktningen för NKJ:s verksamhet. Dess tre mål anger riktningen för det nordiska samarbetet under perioden 2025-2030:

1. Främja den gröna omställningen
2. Stärka konkurrenskraften
3. Öka resiliensen

Handlingsplan 2025–2027 för samarbetsprogrammet för fiske, vattenbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk 2025–2030

De fem fokusområdena för EK-FJLS (jordbruk) och EK-FJLS (skogsbruk) samt deras övergripande prioriteringar har beaktats i NKJ:s strategiska arbete.

NKJ:s stadgar

Stadgarna definierar NKJ:s ramar och mandat. Paragraferna 1 (ändamål), 2 (uppgifter) och 3 (arbetsformer) har beaktats i utvecklingen av denna strategi.

Fokusområden

Fokusområdena ska vara vägledande i NKJ:s verksamhet, till exempel som teman för öppna utlysningar, strategiska projekt och andra aktiviteter under åren 2026-2030. NKJ ska även ha möjlighet att hantera uppdrag från Nordiska ministerrådet, och NKJ:s styrelse ska kunna initiera aktiviteter som svarar på oförutsedda behov, förutsatt att de ligger inom NKJ:s syfte och uppdrag.

Livsmedelssäkerhet, beredskap och resiliens

För att säkerställa livsmedelssäkerheten i Norden krävs ökad beredskap och motståndskraft mot en rad sammanhängande utmaningar. Dessa inkluderar klimatförändringarnas effekter – såsom extrema väderhändelser – samt geopolitisk instabilitet, störningar i globala leveranskedjor och risken för framtida pandemier. En hållbar förvaltning av mark- och vattenresurser är central för att stärka livsmedelssäkerheten, eftersom den stödjer både produktionskapacitet och miljömässig resiliens. Det är också viktigt att samarbeta kring klimatanpassning inom sektorn för att minska dess bidrag till den globala uppvärmningen. För att förbättra beredskapen krävs ökat nordiskt samarbete, bland annat för att stärka kapaciteten att upptäcka och förutse nya risker, såsom nya patogener, skadeinsekter och andra klimatrelaterade hot.

Livskraftig landsbygd

Landsbygdsområden i Norden spelar en nyckelroll i omställningen till en hållbar, cirkulär och biobaserad ekonomi. Samtidigt står dessa områden inför komplexa utmaningar kopplade till att balansera konkurrerande markanvändningsintressen – såsom biologisk mångfald, biomassa-produktion, livsmedelssäkerhet och klimatåtgärder – samtidigt som deras sociala och ekonomiska vitalitet ska bevaras. Att hantera sådana målkonflikter kräver integrerade angreppssätt som kombinerar miljömässiga och socioekonomiska perspektiv.

En central fråga är rekrytering och bibehållande av en yngre och mer diversifierad arbetskraft inom de gröna näringarna. Trots ett ökat behov av kompetens och kunskap – särskilt inom digitalisering och hållbar resursanvändning – har många universitet svårt att locka studenter till relevanta utbildningar. Att öka attraktiviteten för yrken på landsbygden är därför avgörande.

Att stärka landsbygdens livskraft handlar också om att stödja initiativ som minskar strukturella hinder, främjar inkludering och förbättrar möjligheterna för unga och underrepresenterade grupper.

Strategier och åtgärder för klimatanpassning och biologisk mångfald

För att möta klimatförändringarnas utmaningar – såsom stigande temperaturer, oregelbundna nederbördsmönster, längre växtsäsonger och ökat tryck från skadegörare – behöver det nordiska jordbruket stärka sin anpassningsförmåga. Detta kräver skräddarsydda anpassningsstrategier som tar hänsyn till regionens specifika förutsättningar och sårbarheter.

Ökad biologisk mångfald och restaurering av ekosystem utgör viktiga naturliga försvar mot klimatrelaterade risker och bidrar till att bygga motståndskraft i jordbrukssystemen.

Digitala teknologier och AI-baserade verktyg är centrala möjliggörare i denna omställning, genom att de stödjer mer exakt övervakning, prognostisering och beslutsfattande.

Genom digitalisering kan riskhantering och förmågan att mäta framsteg mot mål för biologisk mångfald och klimat förbättras avsevärt, vilket bidrar till ett mer hållbart och klimatresilient nordiskt jordbruk.

Operativa mål

Stärka forskningssamarbetet inom Norden

NKJ ska

- Aktivt söka samarbete med andra nordiska organisationer, både inom och utanför Nordiska ministerrådet
- Initiera och finansiera nordiska nätverk inom relevanta områden
- Initiera, leda och stödja projekt och aktiviteter som stärker en gemensam nordisk kunskapsbas
- Delta i nordiska nätverksaktiviteter

Stärka den nordiska positionen inom NKJ:s ansvarsområde på den europeiska forskningsarenan

NKJ ska

- Delta i relevanta europeiska partnerskap och samarbetsinitiativ samt upprätthålla kontakt med relevanta europeiska institutioner och andra internationella organ
- Använda styrelsens expertis för att identifiera sätt att öka synligheten för nordiska forskare på den europeiska forskningsarenan
- Organisera aktiviteter som sänker trösklarna för nordiskt deltagande i den europeiska forskningsarenan

Kunskapsöverföring och dialog kring NKJ-baserad forskning

NKJ ska

- Främja resultat och effekter från finansierade nätverk genom NKJ:s webbplats och sociala kanaler
- Organisera och stödja seminarier, konferenser och workshops
- Bidra till nordisk policyskapande inom jordbruk, livsmedel och renskötsel genom rådgivning till Nordiska ministerrådet (MR-FJLS), ämbetsmannakommittéerna (EK-FJLS) och vid behov samverka med andra sektorer och institutioner inom det nordiska samarbetet
- Prioritera finansiering av aktiviteter som syftar till att minska gapet mellan forskning och praktiskt jordbruk och livsmedelsproduktion, och därigenom underlätta överföringen av forskningsresultat till praktiken

Bidra till jämlikhet och social inkludering i nordisk forskning

NKJ ska

- Prioritera finansiering av projekt som inkluderar en mångfald av akademiska och samhällsaktörer vad gäller kön, nationalitet, disciplin och erfarenhet
- Aktivt upprätthålla och främja NKJ:s riktlinjer för jämställdhet bland finansierade nätverk
- Initiera aktiviteter som främjar jämställdhet inom nordisk forskning om jordbruk, livsmedel och renskötsel

Rambudget för verksamhetsplan 2027

NKJ finansieras dels genom ett årligt bidrag från NMR och dels genom bidrag från kontingenten. För 2027 förväntas bidraget från NMR utgöra 2 085 000 DKK motsvarande cirka 3 073 514 SEK med en preliminär växlingskurs på 1,45 som NKJ planerar att använda till projektledning/koordinering, organisering av events (eget sekretariat), kommunikation och kunskapsförmedling, forskningsprojekt och nätverk. Bidraget från kontingenten utgörs av 800 000 SEK.

Budget nästa sida

NKJ budget 2027 NMR

Aktivitet	Beskrivning	Budget (SEK)	OH (SEK)
Sekretariatets löner	Lön inkl. LKP och lokaler (allas löner)	1 180 811	152 040
Reseutgifter		150 000	
Levnadsutgifter	Logi och traktamente	50 000	
Mötesutgifter	Styrelse/kontaktpersoner, samarbetsorgan	100 000	
Övriga utgifter		50 000	
Kommunikation och kunskapsförmedling		100 000	
Utlysning nätverk		1 100 000	
Nordic Testbed Network	Projekt rörande digitalise-ringen i bioekonomin	0	
Nordic Student Network		0	
Matchmakingevent		0	
Reserv		190 663	
Summa		**2 921 474**	**3 073 514**

NKJ budget 2027 Kontingent+renforskning

Aktivitet	Beskrivning	Budget (SEK)	OH (SEK)
Löner sekretariat		443 983	57 167
Administration	Sekretariat	200 000	
Nordisk renforskning	Aktivitet initierad av arbets-gruppen för renfrågor	220 000	
Strategiska projekt		400 000	
Reserv		400 000	
Summa		**1 663 983**	**1 721 150**

Styrelse och sekretariat

NKJ styrelse 2027

Danmark

Niels Goetke, Danish Agency for Science, Technology and Innovation

Mads de Wolff, Agency for Green Transition and Aquatic Environment

Finland

Suvi Ryynänen, Jord- och skogsbruksministeriet

Mikko Peltonen, Jord- och skogsbruksministeriet

Island

Eva Margrét Jónudóttir, Matis

Norge

Nina Solheim, Norges Forskningsråd

Annette Hovdal, Landbruks- og matdepartementet

Sverige

Jan Svensson, Regeringskansliet

Susanne Johansson, Formas

Rengruppen

Sunniva Angell Ånesland, Landbruks- og matdepartementet

Mika Survonen, Jord- och skogsbruksministeriet

Nanna Holmgren, Regeringskansliet

Observatörer

Jens Ivan í Gerðinum, Agricultural Agency of the Faroe Islands

Jarkko Niemi, NJF

Silvia Gaiani, NJF

Adam Høyer Lentz, Nordisk Ministerråd

SNS/NKJ sekretariat

Ansvarig för sekretariatet:

Jonas Rönnberg

Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap

Box 49, Rörsjöv 1, 230 53 Alnarp, Sverige

Telefon: +46 40415179, +46 706727643

E-post: ronnberg.sns@slu.se

www.nordicforestresearch.org

SNS/NKJ-projektkoordinatorer:

Anna Meisner Jensen

Sofie Andersson

SNS/NKJ-administratör:

Louise Berger

SNS/NKJ-kommunikatör:

Katarina Ekegren

Ekonomiansvariga:

Tobias Johanssonr (SNS)

Andreas Gustavsson Fredlund (NKJ)

Institutionen för Sydsvensk Skogsvetenskap

Box 49, Rörsjöv 1, 230 53 Alnarp, Sverige

Telefon: +46 40415121

E-post: sns@slu.se

www.nordicforestresearch.org

Nordiska Ministerrådets representant för SNS sekretariat

Adam Høyer Lentz

Seniorrådgiver

Senior Adviser

Mobil: +45 60 39 06 17

adalen@norden.org

www.norden.org